

FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETU – Statistika
prirodnog kretanja stanovništva, 2014

Sarajevo, septembar 2015.

Sadržaj

1. Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja	5
1.1. Namjena istraživanja	5
1.2. Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	5
1.3. Jedinica posmatranja i izvještavanja	5
1.4. Prikupljanje podataka	6
1.5. Obuhvat	7
1.6. Definicije	8
1.7. Obrada podataka	8
1.8. Objavljivanje rezultata	9
1.9. Ključne varijable	9
1.10. Ključne statistike	9
1.11. Upitnik	10
1.12. Kontakt informacije	10
2. Relevantnost	10
2.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika Evropskog statističkog sistema (ESS)	10
2.2. Za statističke procese koji koriste administrativne izvore	11
2.3. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika Evropskog statističkog sistema (ESS)	11
3. Tačnost	11
3.1. Greške uzorkovanja	11
3.1.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)	11
3.1.2. Objašnjenja	11
3.1.3. Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja	11
3.1.4. Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja	11
3.2. Neuzoračke greške	11
3.2.1. Greške obuhvata	11
3.2.1.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)	12
3.2.1.2. Greška nedovoljnog obuhvata	12
3.2.1.3. Mjere za smanjenje grešaka obuhvata	12
3.2.2. Greške mjerenja	12
3.2.2.1. Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka	12
3.2.2.2. Razlozi za nastanak grešaka mjerenja	13
3.2.2.3. Postupanje u slučaju grešaka mjerenja	13
3.2.2.4. Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)	13
3.2.2.5. Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja	13
3.2.3. Greške neodgovora	14
3.2.3.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice (A4)	14

3.2.3.2.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)	14
3.2.3.3.	Postupci u slučaju neodgovora.....	14
3.2.3.4.	Postupci za smanjenje stope neodgovora	14
3.2.3.5.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6).....	14
3.2.3.6.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)....	14
3.2.3.7.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)	14
4.	Pravovremenost i aktuelnost	15
4.1.	Pravovremenost objave	15
4.1.1.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1).....	15
4.1.2.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)	15
4.2.	Aktuelnost objave	15
4.2.1.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3).....	15
4.3.	Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave	16
5.	Dostupnost i jasnoća	16
5.1.	Dostupnost	16
5.1.1.	Kanali diseminacije	16
5.1.2.	Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)....	17
5.1.3.	Načini diseminacije	17
5.1.4.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)..	17
5.1.5.	Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)....	17
5.2.	Jasnoća	17
5.2.1.	Printane publikacije i internetska objava	18
5.2.1.1.	Diseminirani rezultati	18
5.2.1.2.	Nivo (detaljnost) diseminacije.....	18
5.2.1.3.	Metapodaci	18
5.2.1.4.	Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata	19
5.2.2.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)	19
6.	Uporedivost i skladnost.....	19
6.1.	Vremenska uporedivost	19
6.1.1.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)..	19
6.1.2.	Prekidi u vremenskim serijama	19
6.1.3.	Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost	19
6.2.	Geografska uporedivost.....	20
6.2.1.	Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema.....	20
6.3.	Desezoniranje.....	20
6.4.	Skladnost između privremenih i konačnih podataka.....	20
6.4.1.	Politika diseminacije privremenih podataka	20
6.4.2.	Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)	20

6.4.3.	Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka	20
6.5.	Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja	20
6.5.1.	Kratak opis referentnog istraživanja	20
6.5.2.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3) ...	20
6.5.3.	Razlozi za veća odstupanja	21
7.	Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta	21
8.	Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika	21
8.1.	Klasificiranje i razumijevanje korisnika	21
8.2.	Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika.....	21
8.2.1.	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Indeks zadovoljstva korisnika (US1)	21
8.2.2.	Pokazatelj kvaliteta i učinka – Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)	22
9.	Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica	22
9.1.	Troškovi istraživanja statističkog ureda.....	22
9.1.1.	Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)	22
9.2.	Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica	22
9.2.1.	Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)	22
9.3.	Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti.....	22
10.	Povjerljivost, transparentnost i zaštita	23
10.1.	Povjerljivost.....	23
10.2.	Transparentnost.....	23
10.3.	Zaštita	23
11.	Zaključak	24

1. Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja

1.1. Namjena istraživanja

Osnovni cilj provođenja statističkog istraživanja o prirodnom kretanju stanovništva jeste dobivanje podataka o broju rođenih i umrlih osoba, broju zaključenih i razvedenih brakova u mjesečnoj periodici kao preliminarnih podataka, te praćenje kretanja serije podataka, kao i stvaranje osnova za analizu kretanja po prikupljenim obilježjima na mjesečnom nivo, da bi se dobila slika prirodnog kretanja stanovništva prije objave konačnih podataka za posmatranu godinu.

Ovim istraživanjem obezbjeđuju se preliminarni podaci za izračun osnovnih demografskih pokazatelja prema zahtjevima evropskog statističkog ureda – Eurostat.

1.2. Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

Pravni osnov za prikupljanje, obradu i publikovanje podataka o statistici prirodnog kretanja stanovništva su:

- Zakon o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/03 i 9/09),
- Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za period 2013 – 2016,
- Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za 2014. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/14),
- Zakon o matičnim knjigama („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/12 i 80/14),
- Porodični zakon („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/05 i 31/14).
- Pravilnik o načinu pregleda umrlih, te utvrđivanja vremena i uzroka smrti („Službene novine Federacije BiH“, broj 79/13).

Statističko istraživanje o prirodnom kretanju stanovništva je dio Programa provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za period 2013 – 2016 i Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za 2014. godinu.

Istraživanje je usklađeno sa Principima i preporukama za vitalni statistički sistem Statističkog odjela Ujedinjenih nacija iz aprila 2013. godine (Principles and recommendations for a vital statistics system, United Nations Statistical Division, Revision 3, (april 2013).

1.3. Jedinica posmatranja i izvještavanja

Jedinice posmatranja za statističko istraživanje o prirodnom kretanju stanovništva su svako rođeno dijete (živorođeno ili mrtvorodeno), svaka umrla osoba, svaki

zaključeni brak i svaki razvedeni brak registrovani kod izvještajnih jedinica za referentni mjesec.

Izvještajne jedinice za statističko istraživanje o rođenim i umrlim osobama, kao i o zaključenim brakovima su, prema Zakonu o matičnim knjigama, organi uprave općine i grada nadležni za vođenje matičnih knjiga (u daljem tekstu: matični uredi).

Izvještajne jedinice za statističko istraživanje o razvedenim brakovima su općinski sudovi.

1.4. Prikupljanje podataka

Podaci za istraživanje o prirodnom kretanju stanovništva prikupljaju se preko obrazaca u papirnoj formi, i to:

- DEM-1 - podaci o rođenju djeteta,
- DEM-2 i Potvrde o smrti - podaci o umrlim osobama,
- DEM-3 - podaci o zaključenim brakovima i
- RB-1 - podaci o razvedenim brakovima.

Podatke koji čine sadržaj obrasca DEM-1 matičari popunjavaju na osnovu podataka iz matične knjige rođenih i Prijave o rođenju. Podatke koji se traže obrascem, a koji ne čine sadržaj matične knjige rođenih, matičari popunjavaju na osnovu izjave osobe koja prijavljuje rođenje djeteta.

Podatke koji čine sadržaj obrasca DEM-2 matičari popunjavaju na osnovu podataka iz matičnih knjiga umrlih. Podaci koji se traže obrascem, a koji ne čine sadržaj matične knjige umrlih popunjavaju se na osnovu obrasca Potvrde o smrti koji prethodno dostavlja nadležna zdravstvena ustanova (mrtvozornik odnosno ovlašteni doktor medicine). Mrtvozornik, odnosno ovlašteni doktor medicine obavezan je Potvrdu o smrti dostaviti nadležnom matičnom uredu u roku od 24 sata po obavljenom pregledu umrle osobe.

Podatke koji čine sadržaj obrasca DEM-3 matičari popunjavaju na osnovu podataka iz matične knjige vjenčanih. Podatke koji se traže obrascem, a koji ne čine sadržaj matične knjige vjenčanih, matičari popunjavaju na osnovu izjave osoba koje zaključuju brak.

Podaci koji čine sadržaj obrasca RB-1 popunjavaju se na osnovu dokumentacije u spisima vezanim za spor. Ukoliko neki podaci koji se traže obrascem ne postoje u spisima, pribavljaju se na osnovu izjave stranke.

Popunjene obrasce izvještajne jedinice dostavljaju kantonalnim službama/uredima za statistiku u mjesečnoj periodici, prema rokovima utvrđenim Planom provođenja statističkih istraživanja za 2014. godinu (do 3. dana narednog mjeseca).

Unos, šifriranje i kontrola podataka obavljaju se putem aplikacije koja je jedinstvena za sve kantone u Federaciji BiH.

Rok za završetak unosa, šifriranja i kontrole podataka u kantonalnim službama/uredima za statistiku je deseti dan narednog mjeseca od roka za dostavljanje obrazaca od strane izvještajne jedinice.

Za svrhu izrade mjesečnog Saopćenja o prirodnom kretanju stanovništva RB-1 obrasci se prebroje po općinama i kantonima u okviru Odsjeka za statistiku stanovništva i registar, te se ne unose u aplikaciju.

Prikupljeni i obrađeni podaci se objavljuju kao mjesečno Saopćenje o prirodnom kretanju stanovništva u formi obrasca DEM-5. Ovi podaci objavljuju se sredinom narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem se podaci prikupljaju i objavljuju se kao preliminarni podaci.

Konačni objavljeni podaci odnose se na kalendarsku godinu.

1.5. Obuhvat

Obuhvat svih izvještajnih jedinica je potpun.

Obuhvaćene su rođene i umrle osobe, te zaključeni brakovi registrovani u matičnim knjigama u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i razvedeni brakovi registrovani u općinskim sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, a odnose se na referentni mjesec.

Ukupan broj izvještajnih jedinica u 2014. godini je bio 238 matičnih ureda i 33 općinskih sudova.

Rok za objavu preliminarnih mjesečnih podataka je 15. dan narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada su prikupljeni obrasci.

U kantonalnim službama/uredima za statistiku vrše se: kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunosti podataka, računaska i logička kontrola prema kriterijumima obrade jedinstvenim za sve kantone Federacije BiH, a finalna obrada i tabeliranje podataka vrši se u Odsjeku za statistiku stanovništva i registar.

U kantonalnim službama/uredima za statistiku prvo se kontroliše obuhvat obrazaca DEM-1, DEM-2 i DEM-3 prikupljenih od izvještajnih jedinica, a preko obrasca DEM-4 koji matični uredi popunjavaju i dostavljaju zajedno sa ovim obrascima za svaki mjesec. Obrazac DEM-4 sadrži podatke o tekućem broju prvog upisa i tekućem broju posljednjeg upisa u matičnoj knjizi za referentni mjesec, na osnovu kojih se vrši provjera da li je svaki zapis iz matične knjige dostavljen na odgovarajućem obrascu.

Ukoliko se uoči da nedostaje neki obrazac kontaktira se izvještajna jedinica. Isti postupak je ukoliko se ustanovi da nedostaje neki od ključnih podataka sa obrasca.

Kontrola obuhvata za RB-1 obrasce vrši se u općinskom sudu.

1.6. Definicije

Živorodenim djetetom smatra se svako dijete koje pri rođenju diše i pokazuje druge znakove života kao što su kucanje srca, pulsiranje pupčane vrpce i jasne pokrete voljnih mišića.

Mrtvorodenim djetetom smatra se dijete rođeno, odnosno izvađeno iz tijela majke bez ikakvih znakova života, tj. ako nije disalo niti pokazivalo neki drugi znak života, nošeno je duže od 22 sedmice trudnoće i ima 500 grama ili više porođajne težine.

Prirodni prirast, odnosno prirodni pad stanovništva razlika je između broja živorođene djece i broja umrlih osoba.

Smrt je stalni prestanak svih znakova života u bilo koje vrijeme nakon što se desilo rođenje (prestanak vitalnih funkcija bez mogućnosti oživljavanja). Ova definicija isključuje mrtvorodenja koja se posebno definiraju.

Umrlo dojenčadi smatraju se djeca koja su umrla prije navršene prve godine života.

Brak je čin, ceremonija ili proces kojim se stvara zakonska veza muža i žene. Zakonitost unije uspostavlja se građanskim, vjerskim ili drugim sredstvima zavisno od toga kako ih definira zakon svake zemlje.

Razvedeni brak je pravosnažnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

Vitalni indeks pretstavlja odnos broja živorođenih i umrlih lica.

1.7. Obrada podataka

Nakon kontrole obuhvata, podaci sa obrazaca unose se u bazu podataka putem aplikacije za unos i kontrolu podataka koja sadrži formalne i logičke kontrole koje su postavljene po zahtjevu metodologa iz Odsjeka za statistiku stanovništva i registar. Kontrole se odnose na provjeru računске ispravnosti potpunjenih podataka i logičkih veza između pojedinih obilježja.

U program za unos podataka postavljene su dozvoljene vrijednosti za tražene varijable koji se provjeravaju tokom unosa podataka. Svaki odgovor koji se nađe izvan dozvoljenih vrijednosti se provjerava i koriguje, a kada je to potrebno kontaktira se izvještajna jedinica. Paralelno sa unosom podataka vrši se šifriranje potrebnih obilježja: prebivalište, državljanstvo, nacionalna-etnička pripadnost, vjera i zanimanje zaposlenih osoba (roditelja rođenog djeteta, umrle osobe i majke umrlog dojenčeta, nevjeste i mladoženje, supružnika koji se razvode), starosti umrlog dojenčeta i potrebni podaci za nasilnu smrt.

Šifarnici i klasifikacije koji se koriste za unos podataka sa obrazaca su:

Šifarnik općina i naseljenih mjesta Bosne i Hercegovine,

Šifarnik država – ISO 3166, Međunarodni standard za šifre država,

Klasifikacija zanimanja - KZ BiH 2008 usklađena sa ISCO-08,
Međunarodna klasifikacija bolesti, povreda i uzroka smrti – deseta revizija.

Podaci sa obrazaca se obavezno unose za referentni mjesec u svrhu objave preliminarnih mjesečnih podataka, bez obzira na činjenicu što se konačni podaci objavljuju po isteku kalendarske godine.

Tabele DEM-5 se printaju iz jedinstvenih baza podataka DEM-1, DEM-2 i Dem-3 svaki mjesec u kantonalnoj službi/uredu, te se putem mail pošte ili faxes dostavljaju u Odsjek za statistiku stanovništva i registar za potrebu izrade mjesečnog saopćenja za referentni mjesec.

RB-1 obrasci se iz kantonalnih službi/ureda za statistiku dostavljaju u Odsjek za statistiku stanovništva i registar, te se prebroje po općinama i kantonima i uvrstavaju se u mjesečno saopćenje za referentni mjesec. Unos prikupljenih obrazaca RB-1 u bazu podataka vrši se u Odsjeku za statistiku stanovništva i registar tokom godine.

1.8. Objavljivanje rezultata

Prema godišnjem kalendaru objavljivanja podataka o prirodnom kretanju stanovništva, prethodni rezultati se objavljuju u saopćenjima u roku do 45 dana od kraja referentnog mjeseca, tj. do 15. dana u mjesecu.

Mjesečna saopćenja se u elektronskoj formi postavljaju na web stranicu Federalnog zavoda za statistiku.

Mjesečna saopćenja su dostupna na adresi: <http://www.fzs.ba/saopstenja.htm>.

Pored mjesečnih saopćenja podaci se objavljuju i u publikacijama „Mjesečni statistički pregled Federacije BiH“ i „Mjesečni statistički pregled Federacije BiH po kantonima“.

1.9. Ključne varijable

- vitalitet (živorodeno ili mrtvorodeno dijete),
- spol djeteta,
- prebivalište/boravište majke (za rođeno dijete),
- mjesto rođenja djeteta (porodilište, stan ili drugo mjesto),
- spol umrle osobe,
- prebivalište/boravište umrle osobe,
- vrsta nasilne smrti,
- prebivalište/boravište prije zaključenja braka,
- posljednje zajedničko prebivalište/boravište supružnika (razvedeni brak),

1.10. Ključne statistike

- ukupan broj rođenih prema vitalitetu,

- ukupan broj živorođenih prema spolu i mjestu porođaja,
- ukupan broj umrlih osoba prema spolu,
- umrla dojenčad,
- ukupan broj nasilnih smrti,
- ukupan broj zaključenih brakova,
- ukupan broj razvedenih brakova,
- prirodni priraštaj,
- vitalni ideks.

Ključne statistike objavljuju se za nivo Federacije BiH i kantona.

1.11. Upitnik

Obrasci koji se koriste za ovo istraživanje su:

- Statistički izvještaj o rođenju, DEM-1 obrazac,
- Statistički izvještaj o smrti, DEM-2 obrazac,
- Potvrda o smrti,
- Statistički izvještaj o zaključenju braka (vjenčanju), DEM-3 obrazac ,
- Statistički izvještaj o razvedenom braku, RB-1 obrazac
- Pregled upisa u matične knjige, DEM-4 obrazac.

1.12. Kontakt informacije

Jasmina Konaković, stručni savjetnik za popis stanovništva, domaćinstava, zgrada i stanova, e-mail: jasmina.konakovic@fzs.gov.ba;

Emina Ajkunić, stručni savjetnik za demografske analize i projekcije, e-mail: emina.ajkunic@fzs.gov.ba.

tel: +387 33 407 029 ili +387 33 206 452, lokal 243.

2. Relevantnost

2.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika Evropskog statističkog sistema (ESS)

Iako se radi o preliminarnim podacima, podaci o prirodnom kretanju stanovništva zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika podataka.

Korisnici podataka o prirodnom kretanju stanovništva su, uglavnom, vanjski korisnici.

Vanjski korisnici podataka su: Agencija za statistiku BiH, Vlada Federacije BiH, Federalni zavod za programiranje razvoja, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, Gender centri, univerziteti, mediji, studenti, fizičke osobe itd.

2.2. Za statističke procese koji koriste administrativne izvore

Za ovo istraživanje koriste se administrativni izvori podataka.

2.3. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika Evropskog statističkog sistema (ESS)

Baze podataka na osnovu kojih se izrađuju podaci za mjesečno statističko istraživanje o prirodnom kretanju stanovništva (preko DEM-5 obrasca) ažuriraju se tokom godine i čine osnovu za izradu konačnih podataka godišnjih statističkih istraživanja DEM-1, DEM-2, DEM-3 i RB-1 koji se dostavljaju Eurostat-u.

3. Tačnost

3.1. Greške uzorkovanja

3.1.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)

Statističko istraživanje o prirodnom kretanju stanovništva se provodi na punom obuhvatu.

3.1.2. Objašnjenja

Ne primjenjuje se uzorkovanje.

3.1.3. Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Ne primjenjuje se uzorkovanje.

3.1.4. Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Ne primjenjuje se uzorkovanje.

3.2. Neuzoračke greške

3.2.1. Greške obuhvata

Statističko istraživanje je zasnovano na administrativnim evidencijama o stanjima građana. Provođenjem statističkog istraživanja redovno mjesečno vrši se kontrola obuhvata na osnovu obrasca DEM-4.–Ukoliko se utvrde greške u obuhvatu za referentni mjesec (npr. nije dostavljen neki od statističkih izvještaja ni po isteku referentnog mjeseca), isti se dostavlja naknadno te se na taj način zadovoljava potpuni obuhvat na godišnjem nivou.

3.2.1.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)

U svrhu onemogućavanja prekomjernog obuhvata mjesečno se radi kontrola duplih zapisa.

Provjera duplih zapisa u bazi podataka vrši se i na godišnjoj osnovi u bazi podataka za Federaciju BiH, na osnovu prethodno utvrđenih kriterija, te je mogućnost prekomjernog obuhvata svedena na minimum.

3.2.1.2. Greška nedovoljnog obuhvata

U statističkom istraživanju o prirodnom kretanju stanovništva na mjesečnoj osnovi greške nedovoljnog obuhvata su moguće.

Ukoliko se ustanove greške ove vrste, već u narednom mjesecu ili tokom godine moguće je korigovati obuhvat i dostaviti izvještaj koji nije popunjen za referentni mjesec niti je obuhvaćen Saopćenjem za referentni mjesec.

3.2.1.3. Mjere za smanjenje grešaka obuhvata

Najbolji instrumenti za eliminisanje grešaka obuhvata su stalni kontakti kantonalnih službi/ureda za statistiku sa izvještajnim jedinicama.

3.2.2. Greške mjerenja

3.2.2.1. Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka

Prije nego se pristupi unosu podataka u kantonalnim službama/uredima za statistiku, prikupljeni obrasci se sortiraju (izdvajaju se obrasci koji su prikupljeni od izvještajnih jedinica, a odnose se na prethodne godine – naknadni upisi) i pregledaju se tekući brojevi upisa u matične knjige i upoređuju se sa onim upisanim na DEM-4 obrazac. Ukoliko se ustanovi da ima nekih propusta u obuhvatu, kontaktira se izvještajna jedinica kako bi se utvrdili razlozi za propust i zatražilo dostavljanje nepopunjenih izvještaja. Ponekad su razlozi navedeni u dijelu obrasca „Napomene“.

Tokom unosa podataka u elektronsku bazu podataka (aplikacija za unos i obradu podataka urađena u Microsoft Accessu), podaci se kontrolišu. U aplikaciju za unos podataka sa obrasca ugrađene su kontrole koje onemogućavaju da se u bazu unesu računski i logički neispravni podaci. Ugrađene su tzv. hard i soft kontrole koje, ili zaustavljaju unos tj. ne dozvoljavaju unos neispravnih podataka, ili samo šalju poruku opomene da su podaci izvan određenih postavljenih granica.

Ukoliko se uoče neke nepravilnosti u podacima, koje se ne mogu korigovati na osnovu ostalih podataka, zaposlenik kantonalne službe/ureda za statistiku, koji je zadužen za ovu kontrolu, telefonski kontaktira izvještajnu jedinicu i na taj način doznaje prave informacije na osnovu kojih koriguje podatke na prikupljenim upitnicima, ukoliko je to neophodno. Ovakav način unosa obezbjeđuje da se, nakon završenog unosa, dobije baza sa računski čistim podacima.

Poslije završenog unosa podataka za određeni mjesec, broj unesenih obrazaca se upoređuje sa podacima iz prethodnog mjeseca ili perioda. Ukoliko je neophodno, i u ovoj fazi se ponovo kontaktira izvještajna jedinica, u cilju korigovanja podataka.

3.2.2.2. Razlozi za nastanak grešaka mjerenja

Najčešći razlozi greške mjerenja su:

- ako osoba koja popunjava upitnike potrebne za izradu DEM-5 izvještaja nije detaljno pročitala Uputstvo za popunjavanje upitnika ili
- nedovoljna pažnja osobe koji popunjava upitnik prilikom davanja odgovora.

Praksa pokazuje da matičari obrasce daju strankama da ih popune prilikom prijave rođenja, smrti, vjenčanja, ili prilikom podnošenja zahtjeva za razvod braka u općinskom sudu. Česti propusti koji se primjećuju odnose se na neupisivanje odgovora.

3.2.2.3. Postupanje u slučaju grešaka mjerenja

Osoba zadužena za kontrolu i unos prikupljenih podataka može da izvrši ispravku greške. U tu svrhu može direktno da kontaktira izvještajnu jedinicu ili da koristi ostale podatke sa obrasca koji mogu pomoći za ispravljanje pogrešnog podatka.

Sastavni dio obrasca je i prostor za napomenu. Sadržaj napomene, u nekim slučajevima, može da pomogne u otklanjanju grešaka u podacima upisanim na obrazac.

Nakon toga greška se koriguje, ukoliko je moguće.

3.2.2.4. Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)

Greške koje nastanu prilikom popunjavanja obrasca od strane izvještajne jedinice, ispravljaju se na obrascu od strane osobe odgovorne za istraživanje u kantonalnoj službi/uredu za statistiku, kao i prilikom unosa podataka prema ugrađenim formalnim i logičkim kontrolama.

Trenutno ne postoje evidencije o ispravkama u fazi uređivanja podataka koji bi omogućio mjerenje stope editovanja podataka.

3.2.2.5. Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja

U Uputstvu za matičare o popunjavanju statističkih izvještaja DEM-1, DEM-2 i DEM-3 i Uputstvu za popunjavanje podataka u statistici razvedenih brakova osobama koje popunjavaju obrasce su data sva metodološka pojašnjenja za ispravno upisivanje podataka na izvještaj, a ukoliko bude nejasnoća prilikom popunjavanja obrasca, osoba koja popunjava obrasce kontaktira odgovornu osobu u kantonalnoj službi/uredu za statistiku.

Važan instrument u pripremi istraživanja je periodično održavanje instruktaže za zaposlene u kantonalnim statističkim službama/uredima koji vrše prikupljanje i unos podataka i koji imaju direktan kontakt sa izvještajnom jedinicom. Ovo omogućava da osobe u kantonalnim službama/uredima za statistiku na pravi način razumiju sva pitanja sa obrasca, što rezultira manjim brojem neispravnih odgovora. Posebna pažnja prilikom održavanja instruktaža se posvećuje

promjenama u obrascima, ukoliko postoje, kao i promjenama u aplikacijama za unos i kontrolu podataka.

3.2.3. Greške neodgovora

3.2.3.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice (A4)

Ukoliko kod neke izvještajne jedinice nema registrovanih rođenja, smrti ili vjenčanja u referentnom periodu, izvještajne jedinice su dužne da, preko obrasca DEM-4, o ovome obavijeste nadležnu službu/ured za statistiku.

Isto tako, ukoliko kod neke izvještajne jedinice nema registrovanih razvedenih brakova u referentnom periodu, iste su dužne da, po isteku toga mjeseca, dostave kantonalnom uredu/službi za statistiku pismeni izvještaj da u toku toga mjeseca nije bilo pravosnažnih presuda o razvodu braka.

Greške neodgovora nisu zabilježene.

3.2.3.2. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)

Izvještajne jedinice dostavljaju podatke za varijable za statističko istraživanje o prirodnom kretanju stanovništva koje se traže obrascima.

Varijable koje se koriste u ovom istraživanju nemaju nepoznatih podataka.

3.2.3.3. Postupci u slučaju neodgovora

Nema neodgovora.

3.2.3.4. Postupci za smanjenje stope neodgovora

Nema neodgovora.

3.2.3.5. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)

Nije zabilježen broj imputiranih podataka.

3.2.3.6. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)

Kao što je već navedeno eventualne greške se ispravljaju prilikom obrade podataka tako da ne dolazi do naknadne kontrole podataka niti objavljivanja ispravki.

3.2.3.7. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)

Podaci o prirodnom kretanju stanovništva su preliminarni i objavljuju se u mjesečnoj periodici. Konačni podaci pojedinih statističkih istraživanja koji su sadržani u zbirnom mjesečnom istraživanju o prirodnom kretanju stanovništva se objavljuju za cijelu godinu.

Mjesečni podaci ažuriraju se tokom godine, ali se ažurirani podaci ne objavljuju posebno za svaki mjesec, već zbirno za referentnu godinu.

4. Pravovremenost i aktuelnost

4.1. Pravovremenost objave

4.1.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)

Pravovremenost prve objave rezultata istraživanja određuje se kao razlika između datuma prve objave i kraja referentnog perioda.

Tabela 1: Pravovremenost prvih rezultata

Referentno razdoblje T	Datum objave	Vremensko kašnjenje
Januar 2014	12.03.2014.	T+40 dana
Februra 2014	11.04.2014.	T+42 dana
Mart 2014	13.05.2014.	T+43 dana
April 2014	11.06.2014.	T+42 dana
Maj 2014	11.07.2014.	T+41 dana
Juni 2014	13.08.2014.	T+44 dana
Juli 2014	16.09.2014.	T+47 dana
August 2014	14.10.2014.	T+44 dana
Septembar 2014	12.11.2014.	T+43 dana
Oktobar 2014	12.12.2014.	T+42 dana
Novembar 2014	14.01.2015.	T+45 dana
Decembar 2014	12.02.2015.	T+43 dana

4.1.2. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)

Nije bilo većih odstupanja između najavljenog datuma u godišnjem kalendaru publikovanja i stvarnog datuma objave.

4.2. Aktuelnost objave

4.2.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)

Datum objavljivanja podataka o prirodnom kretanju uglavnom nije odstupao od planiranog datuma objavljivanja prema kalendaru publikovanja Federalnog zavoda za statistiku. Izuzetak je Saopćenje o prirodnom kretanju stanovništva za juli (kašnjenje od 4 dana).

Tabela 2: Tačnost objave

Najavljeni datum T	Datum objave	Vremenska razlika
12.03.2014.	12.03.2014.	0 dana
11.04.2014.	11.04.2014.	0 dana
13.05.2014.	13.05.2014.	0 dana
11.06.2014.	11.06.2014.	0 dana
11.07.2014.	11.07.2014.	0 dana
13.08.2014.	13.08.2014.	0 dana
12.09.2014.	16.09.2014.	T + 4 dana
14.10.2014.	14.10.2014.	0 dana
12.11.2014.	12.11.2014.	0 dana
12.12.2014.	12.12.2014.	0 dana
14.01.2015.	14.01.2015.	0 dana
12.02.2015.	12.02.2015.	0 dana

4.3. Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave

Razlog za kašnjenje u pravovremenosti objave saopćenja jesu obaveze zaposlenika koji su radili na prioritarnim poslovima (obrada podataka Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine).

5. Dostupnost i jasnoća

5.1. Dostupnost

Korisnici statističkih podataka mogu lako i jednostavno doći do raspoloživih preliminarnih podataka o prirodnom kretanju stanovništva.

5.1.1. Kanali diseminacije

Pri objavljivanju rezultata statistike o prirodnom kretanju stanovništva u 2014. godini koriste su sljedeći kanali diseminacije:

Tabela 3: Kanali diseminacije

Broj	Kanali diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Pisani zahtjevi korisnika po njihovoj specifikaciji	DA
3	Podaci koji se objavljuju putem telefona	DA
4	Digitalni mediji (CD itd ...)	DA
5	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	NE
6	Tematski bilten	NE
7	Posebne printane publikacije	DA
8	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE
9	Statistički zaštićeni mikropodaci	NE

Pod rednim brojem 8 spoljnim korisnikom smatra se Agencija za statistiku BiH.

5.1.2. Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)

Stopa korištenih kanala diseminacije rezultata je 55,5% (5/9X100).

5.1.3. Načini diseminacije

Pri objavljivanju rezultata statistike prirodnog kretanja stanovništva u 2014. godini korišteni su sljedeći načini diseminacije:

Tabela 4: Načini diseminacije

Broj	Načini diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Web stranice ostalih institucija	DA
3	Web stranice međunarodnih organizacija	NE
4	Tematske Web stranice (npr.popis stanovništva)	NE
5	Pisani zahtjevi	DA
6	Telefonsko posredovanje	DA
7	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	DA
8	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	NE
9	Godišnjak	NE
10	Federacija BiH u brojkama	NE
11	Prva objava – saopćenje	DA
12	Tematski bilten	NE
13	Posebne publikacije	DA
14	Publikacije Eurostata	NE
15	Publikacije ostalih međunarodnih organizacija (OECD, IMF)	NE
16	Baze podataka, namijenjene za internu upotrebu	DA
17	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE

Pod rednim brojem 17 spoljnim korisnikom se smatra i Agencija za statistiku BiH.

5.1.4. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)

Stopa korištenih kanala diseminacije je 47,1% (8/17X100).

5.1.5. Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)

Ovaj pokazatelj treba biti razvijen u saradnji sa IT osobljem.

5.2. Jasnoća

Sastavni dio Saopćenja o prirodnom kretanju stanovništva su metodološka objašnjenja sa definicijama osnovnih indikatora i pojmova.

5.2.1. *Printane publikacije i internetska objava*

- Saopćenje "Prirodno kretanje stanovništva",
- Publikacija „Mjesečni statistički pregled Federacije BiH“,
- Publikacija „Mjesečni statistički pregled Federacije BiH po kantonima“,
- web stranica Federalnog zavoda za statistiku www.fzs.ba.

5.2.1.1. *Diseminirani rezultati*

Rezultati za referentnu mjesec su prikazani kao apsolutne vrijednosti.

Uz tabelarni pregled podataka daje se i grafički prikaz.

5.2.1.2. *Nivo (detaljnost) diseminacije*

Tabela 5: Nivo (detaljnost) diseminacije na geografskom nivou:

Broj	Publikacija	Nivo diseminacije
1	Saopćenje Prirodno kretanje stanovništva	Federacija BiH, kantoni
2	Mjesečni statistički pregled Federacije BiH	Federacija BiH, kantoni
3	Mjesečni statistički pregled u Federaciji BiH po kantonima	Kantoni, općine
4	web stranica Federalnog zavoda za statistiku www.fzs.ba	Federacija BiH, kantoni

5.2.1.3. *Metapodaci*

Sistem meta-podataka nije razvijen. Statistički koncepti i definicije su u skladu sa međunarodnim preporukama.

Neki pokazatelji koji će činiti sistem meta podataka su sastavni dio svake publikacije:

Kontakt (organizacija, organizacijska jedinica, e-mail adresa),

Metadata ažuriranje – datumi,

Statistička prezentacija (opis podataka, klasifikacijski sistem, statistički koncepti i definicije, statistička jedinica, statistička populacija, referentno područje, vremenska pokrivenost),

Jedinica mjere,

Referentni period,

Institucionalni mandat (pravni akti i drugi sporazumi, davanje podataka),

Povjerljivost (povjerljivost – politika, povjerljivost – obrada podataka),

Politika publikovanja (kalendar publikovanja, kalendar pristupa publikacijama, pristup korisnika),

Učestalost diseminacije,

Format diseminacije (saopćenja – vijesti, publikacije, on-line baza podataka, pristup mikropodacima, ostalo),

Dostupnost dokumentacije (metodološka dokumentacija, dokumentacija kvaliteta),

Menadžment kvaliteta (osiguranje kvaliteta, procjene kvaliteta),

Relevantnost (korisničke potrebe, zadovoljstvo korisnika, potpunost),

Tačnost i pouzdanost (ukupna tačnost (greške obuhvata, mjerenja, obrade, neodgovora),
Pravovremenost i aktuelnost (pravovremenost, aktuelnost),
Uporedivost (uporedivost – geografska i vremenska),
Koherentnost (koherentnost – međudomenska, koherentnost sa npr. ukupnom statistikom stanovništva),
Troškovi i opterećenost,
Revizija podataka (revizija podataka – politika, revizija podataka – praksa),
Statistička obrada (izvori podataka, učestalost prikupljanja podataka, prikupljanje podataka, provjera valjanosti podataka, kompilacija podataka, podešavanje).

5.2.1.4. Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata

Podaci su jasno diseminirani.

Što se tiče metoda mjerenja zadovoljstva korisnika, uspostavljena je anketa na nivou Federalnog zavoda za statistiku, za sve statističke podatke.

Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. ovim istraživanjem.

5.2.2. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)

Na web-site-u Federalnog zavoda za statistiku mogu se pronaći svi podaci prikazani na detaljnom i agregiranom nivou.

6. Uporedivost i skladnost

6.1. Vremenska uporedivost

6.1.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)

Provođenje statističkog istraživanja o prirodnom kretanju stanovništva prisutno je dugi niz godina, od 1996. godine. Značajnijih promjena u metodologiji istraživanja nije bilo, te su serije podataka uporedive.

Dakle, vrijednost pokazatelja je $19 \times 12 = 228$ (1996 – 2014. godine).

6.1.2. Prekidi u vremenskim serijama

Nije bilo prekida vremenskih serija.

6.1.3. Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost

Nije bilo značajnijih faktora koji bi uticali na vremensku uporedivost podataka.

6.2. Geografska uporedivost

6.2.1. Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema

Sve varijable korištene u ovom istraživanju uzimaju u obzir preporuke EUROSTAT-a te se finalni podaci svakog pojedinog istraživanja koje je sadržano u statistici o prirodnom kretanju stanovništva za državni nivo koriste za usporedbu sa zemljama evropskog statističkog sistema.

6.3. Desezoniranje

Podaci statistike o prirodnom kretanju stanovništva se ne desezoniraju.

6.4. Skladnost između privremenih i konačnih podataka

6.4.1. Politika diseminacije privremenih podataka

Podaci o prirodnom kretanju stanovništva (preliminarni rezultati) se objavljuju u saopćenjima u roku do 45 dana od kraja referentnog mjeseca, tj. do 15. dana narednog mjesecu u odnosu na mjesec kada su podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, dok se konačni podaci svakog pojedinog istraživanja sadržanog u mjesečnom istraživanju o prirodnom kretanju stanovništva objavljuju u mjesecu junu.

6.4.2. Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)

Za ovo istraživanje preliminarni rezultati su u isto vrijeme i konačni rezultati mjesečnog istraživanja o prirodnom kretanju stanovništva i oni se koriste sve do objave konačnih rezultata za istraživanja o rođenim i umrlim osobama, te zaključenim i razvedenim brakovima.

6.4.3. Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka

Razlika broja rođenih i umrlih osoba, te zaključenih i razvedenih brakova između privremenih i konačnih podataka u apsolutnom iznosu rezultat je uključivanja naknadno prikupljenih izvještaja koji se odnose na referentnu godinu, a registrovani su u matične knjige po isteku godine.

6.5. Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja

6.5.1. Kratak opis referentnog istraživanja

Ne postoji referentno istraživanje koje je srodno mjesečnom istraživanju o statistici prirodnog kretanja stanovništva.

6.5.2. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)

Ne provodi se nijedno slično istraživanje kako bismo uporedili podatke.

6.5.3. Razlozi za veća odstupanja

Ne provodi se nijedno slično istraživanje.

7. Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta

Nijedan trade-offs (ustupak između izlaznih komponenti kvaliteta) nije analiziran u ovom istraživanju.

8. Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika

8.1. Klasificiranje i razumijevanje korisnika

Ključni korisnici podataka o prirodnom kretanju stanovništva su:

- javni sektor (Agencija za statistiku BiH, Vlada Federacije BiH, Federalni zavod za programiranje razvoja, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, Agencija za ravnopravnost spolova i Gender centri entiteta, lokalna uprava),
- poslovni subjekti (društvene organizacije i udruženja),
- nauka, istraživanje i obrazovanje (obrazovne ustanove, instituti i druge istraživačke ustanove, biblioteke, studenti, učenici),
- opća javnost,
- mediji (RTV kuće, printani mediji i internet portali),
- strani korisnici (Eurostat, UNDP, UNICEF, strane istraživačke institucije, obrazovne ustanove i strani studenti, ambasade stranih država, strani mediji).

8.2. Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika

8.2.1. Pokazatelj kvaliteta i učinka - Indeks zadovoljstva korisnika (US1)

Na nivou Federalnog zavoda za statistiku uspostavljena je anketa o zadovoljstvu korisnika podacima i odnosi se na sve statističke podatke. Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. ovim istraživanjem.

Zadovoljstvo korisnika uglavnom se prati preko njihovih zahtjeva za podacima određene vrste i, na osnovu učestalosti istovrsnih zahtjeva za određenim podacima, odlučuje se o objavljivanju ovih podataka, ukoliko se to ocijeni opravdanim.

S obzirom na društveno-ekonomske okolnosti u BiH, podaci o prirodnom kretanju stanovništva su veoma često korišten podatak u medijima. Često se analiziraju trendovi prirodnog kretanja stanovništva odnosno prirodnog priraštaja tj. ovaj podatak se povezuje sa sve prisutnijom tzv. „bijelom kugom.“

8.2.2. *Pokazatelj kvaliteta i učinka – Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)*

Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. istraživanjem.

9. Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica

9.1. Troškovi istraživanja statističkog ureda

9.1.1. *Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)*

Godišnji operativni troškovi za provođenje istraživanja o prirodnom kretanju stanovništva iskazuju se kroz materijalne troškove i broj utrošenih sati rada zaposlenih u Federalnom zavodu za statistiku.

Troškovi uključuju sljedeće stavke:

- troškove štampanja upitnika,
- otprema instrumentarija kantonalnim službama/uredima za statistiku,
- distribuciju instrumentarija izvještajnim jedinicama,
- troškove telefona, faxesa,
- troškove zaposlenih koji su angažovani na istraživanju (metodolozi, IT osoblje).

Za sada nije izvršen poseban obračun troškova po pojedinačnim istraživanjima.

9.2. Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica

9.2.1. *Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)*

Federalni zavod za statistiku ne raspolaže podacima u ukupnom godišnjem opterećenju izvještajnih jedinica (u satima i/ili finansijskim pokazateljima), jer podatke dobija od kantonalnih službi/ureda za statistiku, koji direktno rade sa izvještajnim jedinicama.

9.3. Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti mogu biti:

- smanjenje broja kontakata sa izvještajnim jedinicama insistiranjem na kvalitetu popunjavanja izvještaja i
- korištenje elektronskih evidencija matičnih knjiga umrlih, u cjelini ili dijelom.

Prelazak na novi način prikupljanja podataka, korištenjem elektronskih evidencija matičnih knjiga, zahtijeva dodatni angažman osoblja Odsjeka za statistiku stanovništva i registar, IT osoblja, kantonalnih službi/ureda za statistiku i izvještajnih jedinica, uspostavljanje zaštite podataka i razvoj cjelokupne organizacijske mreže novog načina provođenja istraživanja.

10. Povjerljivost, transparentnost i zaštita

10.1. Povjerljivost

Povjerljivost statističkih podataka, koji se prikupljaju za potrebe istraživanja o prirodnom kretanju stanovništva, podliježe zakonskim okvirima povjerljivosti. Podaci se koriste isključivo u statističke svrhe.

U toku izvršavanja svojih zadataka utvrđenih Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalni zavod i ovlašćeni organi i ustanove djeluju u skladu sa:

- Zakonom o statistici BiH (Službeni glasnik BiH“, broj 26/04),
- Zakonom o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11, 89/11),
- Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 32/01).

Statističku povjerljivost određuju članovi 36. do 39. Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine:

Član 37. - “Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašćeni organi i ustanove poduzeće sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korišćenja u druge a ne u statističke svrhe.“

Član 38. - „Osobe koje imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.“

10.2. Transparentnost

Korisnici su upoznati sa načinom korištenja podataka statistike o prirodnom kretanju stanovništva preko metodoloških objašnjenja koja se publikuju uz svako mjesečno saopćenje.

Nisu uočene greške u publiciranim izdanjima saopćenja, tako da nije bilo potrebe za korekcijama i objavom istih.

10.3. Zaštita

Navedeno u poglavlju 10.1.

11. Zaključak

U predstojećem periodu potrebno je:

- uraditi reviziju obrazaca, metodologije i programa obrade podataka,
- obezbijediti resurse i logistiku za prelazak na novi način prikupljanja statističkih podataka, tj, preuzimanje podataka od izvještajnih jedinica u elektronskoj formi,
- uspostaviti procedure za potpunu evidenciju o ispravkama u fazi editovanja/uređivanja podataka za sve varijable,
- razviti uređeni sistem za evidentiranje broja pristupa elektronskim publikacijama i saopćenjima,
- putem provođenja posebne Ankete o zadovoljstvu korisnika, obezbijediti informacije o zadovoljstvu korisnika.